

Зведена таблиця пропозицій та зауважень, отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення освітньо-наукової програми «Юдаїка» спеціальності «В9 Історія та археологія» та результати їх обговорення на засіданні кафедри історії (протокол № 11 від 01.07.2025 р.)

№	Пункт ОП/ОНП	Стейкхолдер	Пропозиції/зауваження	Враховано/частково враховано/відхилено	Нова редакція
1	2.1	Випускник	«На початку відгуку я згадувала, що працюю консультанткою проєкту ЮНЕСКО зі збереження єврейської документальної спадщини. І мушу констатувати, що потреба у фахівцях з юдаїки в Україні критична -- для дослідження, а значить збереження Архівного фонду, музейного фонду України, бібліотечних колекцій, які стосуються єврейської громади державним установам - архівам, музеям, бібліотекам - не вистачає фахівців. А тому магістерська програма з юдаїки як єдина подібна програма вкрай необхідна. Із зауважень, які я мала під час навчання, стосувалось вивчення мов: на момент початку навчання мій рівень знання івриту був значно вищий, аніж більшості моїх однокурсників, а тому мені неактуальним було вивчати алфавіт та знову з нуля знайомитись із мовою».	Враховано	Викладачі мовних дисциплін перед початком курсу з'ясовують рівень знань здобувачів з цієї мови і, на основі цього, коригують рівень складності курсу для здобувачів та застосовують студенто-центрований підхід.
2	2.1	Випускник	«Поза сумнівом - проєкт освітньо-наукової програми «Юдаїка» відповідає високим професійним стандартам. Але переглянувши перелік обов'язкових освітніх компонентів я помітив, що у проєкті програми наразі є три дисципліни, які відповідають за педагогічний складник, а	Враховано	З дисципліни «Педагогічна теорія і практика» вилучено теоретичну складову, а курс перейменовано на «Педагогічна практика» – він тепер фокусується

			саме: «Методологія наукових досліджень і теорія викладання у ЗВО», «Педагогічна теорія і практика» та «Методологічний практикум з дослідження та викладання історії». А чи не вважає робоча група за доцільне сконцентрувати педагогічну теорію в межах однієї дисципліни, а також зробити окремий курс суто педагогічної практики? На мою думку, такий чіткий розподіл допоможе студентам з більшою ефективністю опановувати необхідні знання та здобувати потрібні навички».		виключно на практичній складовій. ОК-3 змінено на викладання суто теоретичної частини педагогіки; уточнена назва – «Теорія і методика викладання історії та археології у ЗВО».
3	2.1	Випускник	«Я була задоволена наповненням програми (але мені хотілося мати більше курсів на вибір: я би однозначно обрала кілька важливих курсів кафедри історії, які були недоступні юдаїстам, і відмовилася би від 1-2 із тих, на яких ми за програмою мали бути присутні). Знання, отримані на програмі, допомогли мені у подальшій роботі над моїм дослідницьким проєктом і у подальшому навчанні за кордоном, де було значно менше акценту на історії і культурі євреїв Східної Європи/України/Російської імперії. Тобто, програма НаУКМА у цьому сенсі унікальна серед навчальних програм з юдаїки у Європі, що дозволяє випускникам знайти свою нішу у світовому академічному середовищі юдаїстів».	Частково враховано	Програми в НаУКМА максимально сприяють формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Структура ОНП «Юдаїка» забезпечує можливість формування індивідуальної траєкторії, зокрема через вибір студентами дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. На ОНП «Юдаїка» загальний обсяг вибіркових дисциплін складає 50 кредитів ЄКТС (вибіркові професійно-

					орієнтовані дисципліни — 35 кредитів ЄКТС і дисципліни вільного вибору —15 кредитів ЄКТС). В межах 15 кредитів студенти програми можуть обирати дисципліни кафедри історії на власний розсуд поза ОК та ВК ОНП Юдаїка. Окрім дисциплін вільного вибору студента (15 кредитів ЄКТС), усі решта вибіркові компоненти ОНП (35 кредитів ЄКТС) спрямовано на професійну і практичну підготовку майбутніх фахівців із юдаїки. Спектр вибірових дисциплін різного профілю відповідає потребам юдаїки як комплексної дисципліни. Кожен студент обирає ті чи ті компоненти з огляду на власні наукові зацікавлення. Більшість вибірових дисциплін
--	--	--	--	--	---

					належать до профілю спеціальності В9, оскільки ОНП «Юдаїка» фокусується саме на підготовці істориків, що спеціалізуються на єврейських студіях.
4	2.1	Випусник	«Вивчення івриту та їдишу в академічному середовищі — справжній скарб, адже ці мови відкривають доступ до дослідження дуже цінних архівних джерел. Однак в рамках програми складно задовільнити потреби всіх студентів в різних рівнях вивчення мов. Це явище характерне не лише для нашої програми, а й для багатьох інших — наприклад, у CEU я стикалась з аналогічною проблемою, коли мовні курси не набирають відповідну кількість студентів на всіх рівнях викладання. Зважаючи на все це, я дуже вдячна програмі, що тут я змогла розвинути свої дослідницькі компетенції».	Враховано	Викладачі мовних дисциплін перед початком курсу з'ясовують рівень знань здобувачів з цієї мови і, на основі цього, корегують рівень складності курсу для здобувачів та застосовують студенто-центрований підхід.
5	2.1	Випусник	«Я випускник магістерської програми «Юдаїка» в НаУКМА і з цікавістю ознайомився з проектом освітньо-наукової програми. Маю відзначити, що програма є ґрунтовною і готує високопрофесійних спеціалістів у галузі юдаїки. Моя пропозиція стосується коригування назви дисципліни «Актуальні проблеми єврейської історії та	Враховано	Уточнено назву ОК-8: замість «Актуальні проблеми єврейської історії та археології» перейменовано на «Актуальні проблеми дослідження єврейської історії та археології».

			археології». Як випускник цієї програми, і як людина, яка слухала цей курс, я вважаю, що його варто назвати «Актуальні проблеми дослідження єврейської історії та археології», оскільки це більш точно відповідає наповненню дисципліни та акцентує увагу на її дослідницькій складовій».		
6	2.1	Роботодавець	«Єврейські громади Європи впродовж тривалого часу територіально відокремлювалися від неєврейського населення. У багатьох випадках єврейський простір (єврейський квартал або ділянка) мав упізнавані риси, він виділявся як містопланувальним характером, так і за архітектурними особливостями масової й сакральної забудови. З часом нові будівлі, що належали єврейській громаді, але будувалися за межами традиційних єврейських ділянок, отримували декоративні елементи, що вирізняли їх з-поміж неєврейських споруд. На нашу думку для програми було б дуже корисно запропонувати студентам якщо не постійний, то принаймні гостьовий курс чи окремі гостьові лекції з історії єврейських міських просторів від античності до Нового часу».	Частково враховано	Такі теми розглядаються в межах гостьових курсів або відкритих гостьових лекцій.
7	2.1	Представник академічної спільноти	«Міждисциплінарний характер програми дозволяє збільшити культурологічну складову і водночас зберегти її	Частково враховано	Теми, пов'язані з історією архітектури, розглядаються в межах

			існування в межах спеціальності 032 «Історія та археологія». З огляду на це, поряд із вибірковими курсами «Історія єврейського мистецтва» й «Історія єврейського музезнавства» (перший із них охоплює дуже широку тематику, що, у принципі, виправдано для неісторичного ознайомчого курсу на програмі з історії) варто було б запропонувати студентам інші вибіркові курси. Враховуючи складність розробки постійних вибіркових курсів із цієї тематики з залученням українських науковців, думаю, програмі було б корисно розглянути запрошення українських або закордонних фахівців із гостьовими курсами, наприклад, із історії єврейської традиційної архітектури, єврейського сакрального мистецтва, мистецтва сучасного Ізраїлю тощо. Попри те, що ці теми не є історичними у вужчому розумінні, знайомство з ними буде дуже корисним для становлення спеціалістів із юдаїки і формуванню у них широких загальногуманітарних інтересів».		гостьових курсів або відкритих гостьових лекцій. Теми, дотичні до теми єврейського сакрального мистецтва, розглядаються в ОК-11 «Практика музейно-архівно-бібліотечна»; ВК-11 «Історія єврейського музезнавства»; ВК-17 «Історія єврейського мистецтва».
--	--	--	---	--	--

Гарант ОНП «Юдаїка»

Дуса К. Л.